

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисоси 6D020300- Таърих (6D020301- Таърихи ватанӣ)

ЯҚУБШОЕВ АФРУЗ ХУБОНШОЕВИЧ «ТАЪРИХИ САНЪАТИ САҲНАВӢ, МУСИҚӢ ВА СИНАМОИ ТОҶИКИСТОН ДАР СОЛҲОИ ИСТИҚЛОЛИЯТ (1991- 2016)»

Омӯзиш ва хулосабарориҳои масоили таърихи санъати саҳнавӣ, мусиқӣ ва синамои тоҷик яке аз ҷузъиётҳои муҳимми соҳаи фарҳанг мебошад, ки аз нигоҳи пешрафти таърихии ҷомеа мубрам буда, моҳияти илмӣ-назариявӣ ва амалӣ дорад. Ин самти таҳқиқот ҳолати рушди санъати театрӣ, мусиқӣ, синаморо фаро мегирад, ки баррасии масоили мазкур яке аз масъалаҳои мубрами ҳаёти маънавии ҷомеаи муосири тоҷик мебошад.

Муаллифи рисола мубрамяти мавзӯи таҳқиқотро аз он иборат медонад, ки бо вучуди дастовардҳои зиёд дар соҳаи фарҳанги Тоҷикистон ҳамчунин мушкилот, камбудихо, норасоҳои зиёде ҷой доранд, ки ҳаллу фасли онҳо бе таҳлили илмӣ, баҳои воқеӣ ва тавсияҳои амалӣ аз имкон берун аст. Дар санъати театрии тоҷик дар охири солҳои 90-ум дар натиҷаи душвориҳо, чанд сол театрҳои касбӣ аз фаъолияти худ боз монданд ва танҳо бо кӯшиш ва ташаббуси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти кории театрҳо дубора барқарор карда шуда, ба мустаҳкамкунии пойгоҳи моддӣ-техникии онҳо таваҷҷуҳи зиёд зоҳир гардид. Дар соҳаи мусиқӣ дар солҳои истиқлолият тағйироти назаррасе арзи ҳастӣ намуданд, вале дар ин даврон муҳочирати кадрҳои баландихтисос аз оркестри симфонӣ, аз муассисаҳои таълимии мусиқӣ хело авҷ гирифт. Ромишгарон, овозхонҳо ва ҳунарпешаҳои опера ва балет кишварро тарк намуданд, ки дар натиҷа коллективҳои филармонии оркестрҳои симфонӣ ва камеравӣ пароканда шуданд. Вале бо вучуди ин тамоми мушкилоти моддӣ ва маънавӣ Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон баҳри пешрафт ва барқароркунии соҳаи фарҳанг чораҳои амалӣ андешида, доир ба ин соҳа санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқии муносиб таҳия ва тасдиқ намуд. Санъати синамои тоҷик вазъияти аз ин бартаре надошт ва мушкилоту норасоҳои ин соҳа ҳам шабеҳи санъати театрӣ мебошад. Ба ин соҳа ҳамона кадрҳои баландихтисос, васоити техникӣ, маблағ барои таҳия ва истехсоли филмҳои бадеӣ ва ҳуччатӣ намерасанд.

Дарачаи омузиши мавзуъро муаллиф ба панҷ қимат гуруҳбандӣ карда адабиёти васеъро истифода намудааст.

Таҳқиқоти диссертатсионӣ дар чорҷӯбаи татбиқи нақшаи дурнамои кори илмӣ-таҳқиқотии кафедраи таърихи халқи тоҷики Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва шуъбаи таърихи навтарини Институти таърих, бостоншиносӣ ва мардумшиносии ба номи А.Дониши АМИ ҚТ, таҳти унвони «Вазъи санъати сахнавии Тоҷикистон дар солҳои истиқлолият (1991- 2016)» ба иҷро расидааст. Муаллиф мақсад ва вазифаҳои таҳқиқотро ҳамчун таҳлили вазъи қору фаъолияти театрҳо дар ҷумҳурӣ, рушди санъати сахнавӣ дар замони истиқлолият, мақом ва нақши санъати синамо дар даврони истиқлолият, ҳолат ва натиҷагирии санъати сахнавӣ, муайян намудани дастовардҳо ва камбудҳо дар ин соҳа ва таҳияи тавсияҳову пешниҳодот нишон додааст. Вобаста ба мақсади гузошташуда дар рисолаи илмӣ вазифаҳои баррасӣ намудани вазъи театрҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои истиқлолият ва муайян намудани вазъи муосир ва пешомадҳои рушди фарҳанг ва мақоми соҳаҳои санъат дар баланд бардоштани сатҳи фарҳанги аҳолии ҷумҳурӣ баррасӣ мешаванд.

Бо дарназардошти меҳнати шоёни муаллиф ва сахми гузошташуда дар таҳқиқи масоили таърихи санъати сахнавӣ, мусиқӣ ва синамои тоҷик аз нигоҳи пешрафти таърихӣ ҷомеа ва инчунин бо моҳияти илмӣ-назариявӣ ва амалӣ доштани рисолаи муаллиф онро барои пешниҳод барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020300- Таърих (6D020301-Таърихи ватанӣ) сазовор медонем.

Дотсенти кафедраи фанҳои ҷомеашиносии
МДТ «ДДТТ ба номи Абуали ибни Сино»,
номзади илмҳои таърих

Абдурахмонов З.В.

19.04.2024